

ରତ୍ନକାନ୍ତି ମିଶ୍ର

ଦରଦ ସହିଲା ନାହିଁ। କୁଆଡ଼େ ପୁଅଟିଏ କରୁ ଦେବାର କିଛି ଦିନ ପରେ ଶାଶୁଘର ଲୋକେ ଯୌତୁକ ପାଇଁ ସେ ଝିଅଟିକୁ ମାରିଦେଲେ। ମାଳି ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ବଳ କାହିଁ ? ମାଉସୀ ତାଙ୍କ ନାତିଟିକୁ ସେଇଠୁ ଆଣି ପାଖରେ ରଖୁଛନ୍ତି। ଏଇ ଝିଅଟି ହିଁ ତାଙ୍କୁ ପୁଅର ସ୍ୱେଦ ଦେଇ ପାଳିଛି। ତେଜର ବୋକାନରେ କାମ କରି ପଇସା ଯୋଗାଇବା କରୁଛି। ସେଥିପାଇଁ ସେ ଆଦୌ ବାହା ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି କିଏ ଧରି ବଢ଼ିବ ତେତିଶ ବର୍ଷ ହୋଇଣି। ଏବେ କୌଣସି ମତେ ରାଜି ହୋଇଛି। ମାଉସୀଙ୍କ ନଜରରେ ପାତ୍ରଟିଏ ଅଛି। କଥା ପଢ଼ା ହେବା ପରେ ବାହାଘର ହେବ। କାଳିଆଠାଠୁ ସବୁ ଶୁଣି ମୁଁ ବାକଶୁନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି।

ମାଉସୀ

ବାନଝିଅର ବାହାଘର ଠିକ୍ କରି ଦେଉଥିଲେ। ଶାନ୍ତଶୈଖ ପିଲାଟିଏ ଜୋର୍ ଭୂପେ ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ମାଉସୀ ଖୁବ୍ ଖୁସି ଥିଲେ। ଆମେ ବି ଖୁସି ହୋଇଗଲୁ। ବାହାଘର ପାଇଁ ବିଛି ଆର୍ଥିକ ନଜରରେ ପାତ୍ରଟିଏ ଅଛି। କଥା ପଢ଼ା ହେବା ପରେ ବାହାଘର ହେବ। କାଳିଆଠାଠୁ ସବୁ ଶୁଣି ମୁଁ ବାକଶୁନ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି।

ରୁଝେଇବାକୁ ତେଷା କଲି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଅଧିକା ପଇସା କହିନାହିଁ ବୋଲି ନରମ ସ୍ଵରରେ ବୁଝେଇବାକୁ ତେଷା କଲି। - ‘ ତୁମେ ଯଦି ନିହାତି ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛ ମାଉସୀ, କିଛି ପଇସା ଦେବା ଦରକାର ନାହିଁ।’ ମାଉସୀ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ମୋ କଥା ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲେ। ହଠାତ୍ ମୋ ମୁହଁକୁ ଛଳଛଳ ଆଖିରେ ଚାହିଁଲେ। - ‘ମୋର ଭୁଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଛି ବାବୁ। ଆମ ବସ୍ତରେ ଯାଇଁ ରୁଝିଲି। ସେଇଠି ତୋରାରେ ଲାଭନ୍ ଆସିଛି। ମୋ ଠାକୁ ମାସକୁ ଶହେ ଟଙ୍କା କରି ନିଅନ୍ତି। ମୁଁ ମୁଖ ଲୋକ ବାବୁ। ଏତେ କଥା ଜାଣି ନଥିଲି। ମା’କୁ କେତେ ବଡ଼ ପାତ୍ରରେ କଥା ହୋଇଛି । ଭଗବାନ ମୋତେ ଆହୁରି ଦୟା ଦିଅନ୍ତୁ। ମୋତେ କ୍ଷମା କରିଦିଅ ବାବୁ..।’ ଏତିକି ବେଳକୁ ମାଉସୀଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବୁଲି ଟୋପା ଖସି ପଡ଼ିଲା। ମୁଁ ତତସ୍ତୁ ! ଆଉ କିଛି ନକହି ଫେରି ଆସିଲି।

ହସିଲେ ମାଉସୀ। ସତେକି ସବୁ ବିପଦକୁ ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛି କୁହୁକ ମନ୍ତ୍ର ! ସେ ଫୁଲି ଉଠାଇ ଦେଇ ପାରିବି ସବୁ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ କୁ ଏମିତି ହସି ହସି । ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ନାତିକୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ପଢ଼ିଥିବା ପୁସ୍ତକ ସାଧକେଲିବୁ ବାଧ୍ୟ କରି ଦେଲି । ପିଲାଟି ସାଧକେଲ ପାଇ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତା ପରଠୁ ସେଇ ପାଠକେଲ ଉପରେ ଥୋଇ ଜିନିଷ ପତ୍ର ଦେବା ଆଣିବା କଲେ । ମାଝ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଯେତେ କହିଲେ ବି ମାଉସୀଙ୍କ ମୁହଁରେ କେବେ ଦେଖିଲି ନାହିଁ। ‘ସେଇ ଜଗନ୍ନାଥ ରଖିଲେ ରଖିବେ ମାରିଲେ ମାରିବେ !’ ଥିଲା ମାଉସୀଙ୍କ ଉକ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଯାଦିକରି କିଛି ମାଝ ଦେଲି ସିନା ସେ କେବେ ବି ତାଙ୍କୁ ପିଛି ଥିବାର ଦେଖିଲି ନାହିଁ। ମୋ ଉପରେ ଆଖି ପଡ଼ିଗଲେ ମୁଖରେ ଥିବା ଲୁଗାକୁ ଚାଣି ମୁହଁ ଘୋଡେଇବାକୁ ତେଷା କରୁଥିଲେ । ଓଠରେ ଥିବ କିନ୍ତୁ ସେଇ ସରଳ ନିରାହ ହସ... ! ମାଉସୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ସକାଳେ ଆଉ ସଞ୍ଜରେ ଭାଗବତ ଥିବା ପୁରାଣ ଆଦି ପଢ଼ନ୍ତି । କାମକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଠାକୁର ପୂଜା ସାରିବି ଏବଂ ଯେତେ ଚେରି ହେଲେ ବି କାମକୁ ଫେରି ଚଉଁରା ମୁକ୍ତ ଧୂପ ଦିଅନ୍ତି । ପ୍ରତି ରଥଯାତ୍ରା କୁ ସେ ଯେମିତି ହେଲେ ପୁରୀ ଯାଆନ୍ତି ବୋଲି ଥରେ କହିଥିଲେ । କୋଭିଡ କାରଣରୁ ରଥଯାତ୍ରା ରେକର୍ଡିଆ ଥିବା ଯୋଗୁ ସେ ଯାଇ ପାରିନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମନ ସେଥିପାଇଁ ବହୁତ ଦୁଃଖ ଥିଲା । ଏଥର ରଥଯାତ୍ରାରେ ସେ ଯିବେ ବୋଲି ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଥିଲୁ । ହେଲେ ରଥଯାତ୍ରା ଆଗଦିନ ପାଖରେ ପଇସା ନାହିଁ ବୋଲି ମାଉସୀ କାହାକୁ କହୁଥିବାର

ପରିଧାନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରତ୍ନ ସମ୍ପର୍କର ରାଜତ୍ୱ

ଏବେ ପିଲାଠୁ ବଡ଼ ସମସ୍ତେ ଜୀବନର ମଉଜ୍ଜୁଲ ନେବା ନିଶ୍ଚୟେ ମକଗୁଲୁ । କିଏ କଣ କଲା ଆମେ କରିବା, କିଏ କଣ ପିନ୍ଧିଲା ଆମେ ପିନ୍ଧିବା, କିଏ କଣ ଖାଇଲା ଆମେ ଖାଇବା ଏସବୁ ଜିନିଷ ପ୍ରତି କପି କରି ବା ଅନୁସରଣ କରି ଆମେ ଆମର ମୌଳିକତାକୁ ହରାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଯାଧାରଣ ଗରିବ ପିଲା ଜଣେ ଧନୀ ଘର ପିଲାକୁ ପାଠଭାଜି ଖାଇବାର ମଜା ନେଉଥିବାର ଦେଖେ, ତାର ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ପାଠଭାଜି ଖାଇବାକୁ, କିନ୍ତୁ ପାଖରେ ପଇସା ନଥାଏ । ତେଣୁ ସେ ଘରେ ମାଆକୁ କହି ଆଜୁ ଚକଟି, ତମାଟୋ ପକାଇ ଯେଣୁଦେଣୁ କରି ଖାଇ ପାଠଭାଜିର ବିକଳ ଭାବେ ମନ ଖୁସି କରିନିଏ । କିଏ ବାମା ଆଇସକ୍ରିମ୍ ବା କେକ ଖାଇବାର ଦେଖୁ ତାର ମଧ୍ୟ ମନହୁଏ କିନ୍ତୁ ଜିଣି ପାରେନି । ପାଖ ବୋକାନରୁ ଶୁଣା ପାଉଁରୁଟି କିମ୍ପା କେକ୍ ଖାଇ ମନ ଶାନ୍ତି କରେ । ମୋର କହିବାର କଥା ପିଲା ହୁଅନ୍ତୁ କି ବୟସ୍କ, ଯାହା ଦେଖନ୍ତି ବା ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତାକୁ ନିପାରି ପାରିଲେ ତାର କିଛି ବିକଳରେ ମନଶାନ୍ତି କରି ନିଅନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେମିତି ଆଜିକାଲି ଖୁବ୍ ଛୋଟ ପିଲା ବା ଦୁଷ୍ଟମାନ ଶାକାର ହେଉଥିବା ନାବାଳିକା ଝିଅମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଧ୍ୟାପିକା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିକଳ ପାଳନକଳା ଏବଂ କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ଏହି ଅଧ୍ୟାପିକା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଭାବେ ଆଜିକାଲି ଝିଅମାନଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧନଗ୍ନ ପରିଧାନ ଓ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପୋଷାକ । ଆଧୁନିକତା ବା ମତେଲ ଷ୍ଟାଇଲ ନାଁରେ ଝିଅମାନେ ଯେଉଁ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି, ତାହା ବର୍ଷନା କରିବା ଲଜ୍ଜାକରକା ପୋଷାକ ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ ପାଇଁ ପିନ୍ଧାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ କାମାତୁର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଆମଦଣ୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା ଆମ ମାଆମାନେ ଆଜିକାଲି ଏଭଳି ନଗ୍ନ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବାରଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ନିଜେ ହିଁ କଟା-ଛଟା ଟିପା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଉଛନ୍ତି । କୁନି କୁନି ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବି ସୁଲ୍ ଲେସ, ମିନି ଷ୍ଟର,

ଚାଲିଯିବି ବହୁଦୂରେ ପ୍ରତିମା ମେହେର

ଚାଲିଯିବି ବହୁଦୂରେ ସେଇ ଅତିହୀନ ଭଲକାରେ କେହି ଯଦି ମାରିବ ଠିକଣା ମୋର କହିବ, ସେଇ ଦୂର ଗଗନ ସେପାରେ କରୁଛି ଘର ନିଃଶବ୍ଦରେ..

ହଜାଭଦେଇ ପରିତ୍ରପ୍ତ, ହାରିଯାଇ ନିଜକୁ ରହିବି ମଉନେ, ତୋଳି ବାଲି ଘର ପ୍ରତି ଥର ସାଗରର ନୀଳ ନୀଳ ଢେଉ

ଚାଲିଯିବି ବହୁଦୂରେ ପ୍ରତିମା ମେହେର

ଚାଲିଯିବି ବହୁଦୂରେ ପ୍ରତିମା ମେହେର

ଚାଲିଯିବି ବହୁଦୂରେ ପ୍ରତିମା ମେହେର

ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବୈଶାଖ ସୁଭଦ୍ରା ବେହେରା

ଏ ବିଷୟ ଆକାଶରେ, ଢେଉ ଢେଉକା ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗେ ବାଦଲ ଯେତେବେଳେ ଦିପ୍ତହରତାରେ ମେଘ ନୁଆଁଏ ତା ମଥା

ଛାତି ଭିତରେ ମୋର ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସର ହାତୁକା.... ସ୍ୱପ୍ନ ଗରା ଦାଖରେ ଲୋଡ଼ି ଧୂଳି ସରସର ଆକାଶ ଧୂସର ଏଠି ଗୋଧୂଳି ଦେଲାର ।

ହଁ ତ ଠିକ୍ ଏବେ ଏବେ..... ମୁଁ ଖୋଜେ କହୁର ଛାଇ ଏ ନିଛାଟିଆ ଝାଉଁ ବଣର ଶୁଲୁଶୁଲିଆ ଅବନରେ ପତ୍ର ଉଠାଉରେ ଯେବେ ଆକାଶରେ ଜହ୍ନ ତେଜ ତେଜ ବହୁର ବିଦ୍ୱିତ ବସେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟେ ।

ମୁଁ ଭୋଗି ଆସିଛି .. ମୋ ଦେହର ଭୁଗୋଳରେ ଗୋଧୂଳିର ଧୂସରତା ଭେଟିଛି ସମୁଦ୍ର ତଟ ପୋଖରୀ ଉତ୍ତର କେତେ ନଦୀ ପଠା..... ଚଳନ୍ତିର ପତ୍ରଝଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ପରି ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦେହ ଏହି ଆଖୁସର ଗତି ଯୋଗୁ ମାରିବାକି ପରିଧୂ ଦେହ ? ହଁ ତ !.... ଏ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବୈଶାଖ ଟାଏରେ ପକ୍ଷୀ ଚିତ୍ତ ଧୂସରରେ ତୁନି ତୁନି ବାହୁଲିଲା ଦେଲେ..... ପବନରେ ବହିଆସେ ସେ କାନ୍ଦ ମୋ ହୃଦୟ ଥରେ । ମୁଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସେ ସ୍ଵର ଉଜ୍ଜିତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିନ ନର କୂଳ ଆଡ଼େ ସଞ୍ଜରାଏରେ ବିଷୟ ମନରେ ଭେଟେ ଯାହା କୁଡ଼ୁ କୁଡ଼ୁ ଅବଶୋଷ ଅପଚରା ପଠାବାଲି ତଟରେ,.... ସଞ୍ଜ ନଇଁ ଆସେ ଭଲକା ଉନ୍ମୁସି ଉଠେ ଆକାଶ ବସନ୍ତ ଲେସି ହୋଇ ତାରକା ଦେହରୁ

ଚକ୍ ଚକ୍ ମୁକୁତାର ଶୁଭ୍ର ଦେହ ପରେ ଆଜିବେଦି ଅଜସ୍ର ରୂମ୍ବନ ଖୁଆଲି ମୋ ମନ ରହି ରହି କହେ , ସୁନାଳ ସାଗର ଗରଭେ ରହିବି ବଦା ବାଣି ଲୁଚି ଲୁଚି ପାଇବି ଭଲ ଅଭୁଳା ପ୍ରାଣକୁ..

ଚାହିଁବି ପଛେ ଫେରି ଅତୀତକୁ ମୋର ହେଇ ପରା ଚାହିଁବି କହୁକା ମାନେ, ପ୍ରସାରିତ ଦୂରଦାହୁ ତାକିଦିନି ଆଉ କବିଦିନି ଆଲିଙ୍ଗନ ପ୍ରେମିକ ବନ୍ଧରେ...

+ପାଟଣାଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗିର

ମନରେ ନାନା ସହି ହୃଦରେ ବିକାର ତଥାପି ତାକୁଛି.. ଆସ ଆସ ଏ ସୁକୁସୁଲିଆ ପବନେ ହଜିବା ସ୍ୱପ୍ନ ଭରି ଏ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରବାହ କାଳରେ , ପକ୍ଷୀକ କାଳିରେ ଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସରେ ଏ ବୈଶାଖୀ ସଞ୍ଜରେ ପବନ ଯେବେ ତୋନାମାଳେ ଆମ ପତ୍ର ସାଉଁଟେ କହୁ ଯେବେ ଲୁହୁଥିବ ଓ ସେଇ ଦୂର ଆକାଶରେ । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଦି ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି.... ଅଧ ବିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଭରା ହୋଉଥାଏ ? ଆମେ ଅଧ ହିଁ ତ ଚାହିଁବି ଠିଆ ହୋଇ ବିଷୟ ନର କୂଳେ ଆରେ ଦୁଃଖ ଥିଲେ ସିନା ପ୍ରେମ ପ୍ରମୋଦ ହୁଏ.. ! କେହି ଜଣେ କାଳେ କହିଥିଲେ... +ଟମ୍ପାପୁର, ଛତିଆ, ଯାକପୁର ମୋ: ୭୨୦୫୮୮୭୫୧୨

